ORKİMDER Kritik Kimyasallar Bülteni – Özel Sayı

24.11.2026

Konu: Avrupa Komisyonu'nun PET ve hammaddeleri ile kompozit girdi malzemelerine yönelik korunma önlemi soruşturmaları (AB Resmi Gazetesi C/2026/5775, 6 Kasım 2026 ve C/2026/6060, 23 Kasım 2026)

Düzeltme: Kasım sayımızda Türkiye kaynaklı uyarıların ilk kez Eylül raporunda görüldüğü belirtilmiştir. CCA takip tablosunda ülke adı Temmuz ve Ağustos raporlarında "Turkey", Eylül'den itibaren "Türkiye" olarak yer almaktadır. İki kayıt birlikte değerlendirildiğinde Türkiye, Temmuz 2026'daki ilk rapordan bu yana tüm raporlarda yer almaktadır.

1. Giriş

Avrupa Komisyonu, üç hafta içinde kimya sanayiini ilgilendiren iki ayrı korunma önlemi soruşturması başlatmıştır. İlki 6 Kasım 2026'da belirli PET reçine kimyasallarına (AB Resmi Gazetesi C/2026/5775), ikincisi 23 Kasım 2026'da belirli kompozit girdi malzemelerine (C/2026/6060) yöneliktir. Her iki soruşturma da üye ülkelerden gelen talep üzerine açılmıştır.

Soruşturmalar, öngörülemeyen gelişmeler sonucunda kapsamdaki ürünlerin AB'ye artan miktarlarda veya AB üreticilerine ciddi zarar verecek ya da zarar tehdidi oluşturacak koşullarda ithal edilip edilmediğini belirleyecektir. Duyuruların hiçbirinde herhangi bir ülkeye yönelik istisna hükmü yer almamaktadır.

Her iki soruşturma da, Kasım sayımızda Türkiye kaynaklı uyarılar arasında yer verdiğimiz ürünleri kapsamaktadır: PET ve doymamış polyesterler. Sürelerin kısalığı nedeniyle bu konuyu ayrı bir sayı olarak üyelerimizin bilgisine sunuyoruz.

2. PET ve Hammaddeleri Soruşturması

Soruşturma dört ürün grubunu kapsamaktadır. Duyuruya göre MEG, TA ve PIA ağırlıklı olarak PET üretiminde, PET ise başta şişe olmak üzere ambalaj üretiminde kullanılmaktadır. CN 3907 61 00 tanımına uygun olarak kapsam; işlenmemiş PET'i, geri dönüştürülmüş PET'i (rPET) ve PET-G'yi içermektedir.

Tablo 1. PET soruşturması kapsamındaki ürünler

Ürün	CN / TARIC kodu
Polietilen tereftalat (PET), viskozite sayısı 78 ml/g ve üzeri	CN 3907 61 00
Tereftalik asit (TA) ve tuzları	CN 2917 36 00
Etilen glikol (monoetilen glikol, MEG)	CN 2905 31 00
Saflaştırılmış izoftalik asit (PIA), EC 204-506-4, CAS 121-91-5	CN ex 2917 39 85 (TARIC 2917 39 85 70)

Kaynak: AB Resmi Gazetesi, C/2026/5775.

Duyuruda, talepte sunulan bilgilere göre kapsamdaki ürünlerin toplam ithalatının 2021'de 2,12 milyon tondan 2025'te 2,70 milyon tona yükseldiği (%27 artış) belirtilmektedir. Aynı dönemde ithalatın AB tüketimine oranı %27'den %40'a, AB üretimine oranı ise %30'dan %62'ye yükselmiştir. Duyuru ayrıca dünya genelindeki atıl kapasitenin yaklaşık 67,84 milyon ton olduğunu ve bunun AB tüketimini %917 aştığını ifade etmektedir.

Soruşturmanın PET tanımı, Kasım sayımızın 3. bölümünde yer alan CN 3907 61 00 koduyla aynıdır. CCA İthalat Trendleri İzleme Aracı'nın (ITMT) Kasım 2026 verilerine göre bu kodda Türkiye'ye ilişkin göstergeler Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. CN 3907 61 00 (PET) – Türkiye kaynaklı AB ithalatı (Eylül 2025–Ağustos 2026)

Gösterge	Değer
İthalat miktarı (bin ton)	491
Önceki 12 aya göre değişim (%)	+24
AB dışı ithalattaki pay (%)	37
AB pazar payı (%, yaklaşık)	17
Birim değer oranı (AB içi ortalama = 1)	0,84
Uyarı alınan rapor sayısı (Temmuz–Kasım 2026)	5 / 5

Kaynak: CCA ITMT Kasım 2026 veri tablosu. Rakamlar yuvarlanmıştır.

ITMT veri tablosuna göre AB, PET'te Çin ve Hindistan menşeli ithalata anti-damping ve sübvansiyon karşıtı önlem uygulamaktadır (AD693, AS426). Kasım ITMT listesinde soruşturma kapsamındaki TA ve MEG kodlarında herhangi bir menşeden uyarı bulunmamakta, PIA'nın yer aldığı CN 2917 39 85 kodunda ise yalnızca Çin kaynaklı bir uyarı yer almaktadır. Bu kod PIA dışında başka ürünleri de kapsamaktadır.

3. Kompozit Girdi Malzemeleri Soruşturması

İkinci soruşturma iki ürün grubunu kapsamaktadır: cam elyaf takviyeleri ile kompozit üretiminde kullanılan reçineler ve bunların bazı girdileri. Duyuruya göre bu ürünler enerji, altyapı, savunma, havacılık, otomotiv, inşaat ve elektronik alanlarında kullanılan hafif ve yüksek performanslı kompozit malzemelerin üretiminde yer almaktadır.

Tablo 3. Kompozit girdi malzemeleri soruşturması kapsamındaki ürünler

Ürün	CN / TARIC kodu
Cam elyaf: kırpılmış lifler	CN 7019 11 00
Cam elyaf: fitiller (roving)	CN 7019 12 00
Cam elyaf: keçeler (mat)	CN 7019 14 00 ve 7019 15 00
Epoksi reçineler	CN 3907 30 00; ex 2910 90 00 (TARIC 2910 90 00 05, 2910 90 00 07); ex 3824 99 92 (TARIC 3824 99 92 96, 3824 99 92 99 – ek kod 2554); ex 3824 99 93 (TARIC 3824 99 93 10, 3824 99 93 11)
Epiklorohidrin (EPI)	CN 2910 30 00
İzoforon diamin (IPDA) ve IPDA içeren karışım ve formülasyonlar	ex 2921 30 99 (TARIC 2921 30 99 15); ex 3824 99 92 (TARIC 3824 99 92 03); ex 3911 90 99; ex 3907 29 99; ex 3909 39 00
Doymamış polyester reçineler (UPR) ve vinil ester reçineler (VER)	ex 3907 91 10 (TARIC 3907 91 10 10, 3907 91 10 20); ex 3907 91 90 (TARIC 3907 91 90 20, 3907 91 90 30)
Maleik anhidrit (MAN)	CN 2917 14 00

Kaynak: AB Resmi Gazetesi, C/2026/6060.

Duyuruda, talepte sunulan bilgilere göre kapsamdaki ürünlerin toplam ithalatının 2019'da 697 bin tondan 2025'te 898 bin tona yükseldiği (%29 artış) belirtilmektedir. Aynı dönemde ithalatın pazar payı %25,9'dan %38,2'ye yükselmiş, AB sanayiinin pazar payı ise %74,1'den %61,8'e gerilemiştir. Duyuru, küresel kapasite fazlasının yaklaşık 13,2 milyon ton olduğunu ve bunun AB tüketimini %450'den fazla aştığını ifade etmektedir.

Soruşturma kapsamındaki doymamış polyester kodları, Kasım sayımızda Türkiye kaynaklı uyarılar arasında yer almıştır. ITMT Kasım 2026 verilerine göre bu kodlarda Türkiye'ye ilişkin göstergeler Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Doymamış polyesterler – Türkiye kaynaklı AB ithalatı (Eylül 2025–Ağustos 2026)

Gösterge	CN 3907 91 10 (sıvı)	CN 3907 91 90 (sıvı olmayan)
İthalat miktarı (bin ton)	96	10
Önceki 12 aya göre değişim (%)	+6	+221
AB dışı ithalattaki pay (%)	85	62
AB pazar payı (%, yaklaşık)	27	16
Birim değer oranı (AB içi ortalama = 1)	0,53	0,47
Uyarı alınan rapor sayısı (Temmuz–Kasım 2026)	4 / 5	5 / 5

Kaynak: CCA ITMT Kasım 2026 veri tablosu. Rakamlar yuvarlanmıştır. ITMT verileri 8 haneli CN kodu düzeyindedir; soruşturma ise bu kodların yalnızca Tablo 3'te belirtilen TARIC alt kodlarını kapsamaktadır.

Kasım ITMT listesinde soruşturma kapsamındaki diğer kimyasal ürün kodlarında Türkiye kaynaklı uyarı bulunmamaktadır. Bu kodlardaki uyarılar Çin, Güney Kore, Hindistan, Vietnam ve Japonya kaynaklıdır. Cam elyaf kodları ITMT'nin izleme kapsamında yer almamaktadır.

4. Usul ve Süreler

Her iki soruşturmada da Komisyon soru formlarını AB içindeki üreticilerden, üretici birliklerinden, ithalatçılardan ve kullanıcılardan toplayacaktır. Bununla birlikte duyurular; ihracatçı üreticiler, ithalatçılar, kullanıcılar, bunların birlikleri ve üçüncü ülke temsilcilikleri dahil tüm ilgili tarafları yazılı görüş, bilgi ve destekleyici kanıt sunmaya davet etmektedir.

Tablo 5. Duyurularda yer alan süreler

İşlem	Duyurudaki süre	PET soruşturması	Kompozit girdi malzemeleri soruşturması
Komisyon'a kendini bildirme	Derhal, normalde en geç 15 gün içinde	21 Kasım 2026	8 Aralık 2026
Soru formu yanıtları (AB içindeki taraflar)	21 gün içinde	27 Kasım 2026	14 Aralık 2026
Yazılı görüş ve kanıt sunulması	21 gün içinde	27 Kasım 2026	14 Aralık 2026

İşlem	Duyurudaki süre	PET soruşturması	Kompozit girdi malzemeleri soruşturması
Dinlenme talebi	21 gün içinde	27 Kasım 2026	14 Aralık 2026
Önlem kararı (gerekli görülürse)	En geç 9 ay; olağanüstü durumlarda en fazla 2 ay uzatılabilir	6 Ağustos 2027 (uzatma ile en geç 6 Ekim 2027)	23 Ağustos 2027 (uzatma ile en geç 23 Ekim 2027)
Komisyon e-posta adresi	–	TRADE-SAFEGUARD-PET@ec.europa.eu	TRADE-SAFEGUARD-CIM@ec.europa.eu

Kaynak: AB Resmi Gazetesi, C/2026/5775 ve C/2026/6060. Duyurularda süreler gün olarak verilmiş olup tarihler Derneğimizce hesaplanmıştır.

PET soruşturmasında kendini bildirme için duyuruda öngörülen 15 günlük süre bu bültenin yayım tarihi itibarıyla dolmuştur; yazılı görüş ve dinlenme talebi için süre 27 Kasım 2026'da sona erecektir. Duyurulara göre süreler dışında yapılan başvurular dikkate alınmayabilir. Gerekli bilgiyi süresi içinde sunmayan taraflar hakkındaki tespitler mevcut verilere dayanılarak yapılabilir. Gizli bilgiler "Sensitive" ibaresiyle ve gizli olmayan bir özetle birlikte sunulmalıdır. Başvuruların TRON.tdi sistemi (https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI) üzerinden yapılması istenmektedir.

5. ORKİMDER Değerlendirmesi

Korunma önlemi soruşturması, anti-damping soruşturmasından farklı olarak belirli bir ihracatçının haksız ticaret uygulamasına değil, ithalattaki artışın yerli sanayiye verdiği ciddi zarara odaklanır ve kural olarak menşe ayrımı gözetmeksizin uygulanır. Duyurularda herhangi bir ülkeye istisna tanınmamış olması bu nitelikle uyumludur.

Üç hafta içinde kimya alanında iki korunma önlemi soruşturması açılması, AB'nin bu aracı kimya sanayiinde daha sık kullanmaya başladığına işaret etmektedir. Her iki duyuruda da aynı gerekçeler öne çıkmaktadır: üçüncü ülkelerdeki kapasite artışı, küresel kapasite fazlası ve diğer ülkelerin aldığı ticaret savunma önlemleri nedeniyle ticaretin AB pazarına yönelmesi riski.

Türkiye'nin PET'te AB dışı ithalat içindeki payı %37, doymamış sıvı polyesterlerde %85 düzeyindedir. Bu nedenle soruşturmalar sonucunda alınabilecek önlemler, Türk üreticilerin AB pazarına erişimini doğrudan etkileyebilecektir. Soruşturma sürecinde görüş sunulması, sonuç üzerinde etkili olabilecek az sayıdaki imkândan biridir.

Türkiye'nin de 31 Aralık 2025 tarihinde PET reçinesi ithalatına yönelik bir korunma önlemi soruşturması başlattığını hatırlatmak isteriz.

6. Üyelerimize Öneriler

1. Soruşturmaların kapsamındaki ürünleri üreten veya AB'ye ihraç eden firmalarımızın duyuruların tam metnini incelemeleri önerilmektedir.
2. Kompozit girdi malzemeleri soruşturmasında 8 Aralık 2026'ya kadar Komisyon'a kendini bildirme, 14 Aralık 2026'ya kadar yazılı görüş sunma imkânının değerlendirilmesi önerilmektedir.
3. PET soruşturmasında yazılı görüş ve dinlenme taleplerine ilişkin 27 Kasım 2026 süresi dikkate alınarak, ticaret savunma alanında deneyimli hukuk danışmanlarıyla gecikmeden görüşülmesi yararlı olacaktır.
4. Duyurular üçüncü ülke temsilciliklerine de görüş sunma imkânı tanıdığından, firmalarımızın süreç hakkında T.C. Ticaret Bakanlığı ile temas halinde olması önem taşımaktadır.
5. Soruşturmaların kapsamındaki ürünlerde AB ile ticareti bulunan firmalarımızın ihracat miktarı, fiyat ve müşteri bilgilerini hazır tutmaları önerilmektedir.

Konuya ilişkin görüş paylaşmak isteyen üyelerimizin Derneğimizle iletişime geçmelerini rica ederiz.

Kaynakça

Avrupa Komisyonu (2026). *Notice of initiation of a safeguard investigation concerning imports of certain polyethylene terephthalate resin chemicals*, AB Resmi Gazetesi C/2026/5775, 6 Kasım 2026. http://data.europa.eu/eli/C/2026/5775/oj

Avrupa Komisyonu (2026). *Notice of initiation of a safeguard investigation concerning imports of certain composite input materials*, AB Resmi Gazetesi C/2026/6060, 23 Kasım 2026. http://data.europa.eu/eli/C/2026/6060/oj

Critical Chemicals Alliance (2026). *Import Trends Monitoring Tool – 5th Report*, veri tablosu, Kasım 2026.

Dünya Ticaret Örgütü (2026). Türkiye'nin PET reçinesi ithalatına ilişkin korunma önlemi soruşturması bildirimi, 6 Ocak 2026. https://www.wto.org/english/news_e/news26_e/safe_tur_06jan26_261_e.htm

Uyarı

Bu bülten, Organik Kimyacılar Derneği (ORKİMDER) tarafından yalnızca bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bültende yer alan veriler, Avrupa Komisyonu tarafından AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanan duyurulardan ve AB Kritik Kimyasallar İttifakı (CCA) tarafından kamuya açık olarak yayımlanan İthalat Trendleri İzleme Aracı veri tablosundan derlenmiştir. Kaynak verilerin doğruluğu, eksiksizliği ve güncelliği yayımlayan kuruluşların sorumluluğundadır. ORKİMDER bu verilerin doğruluğu veya eksiksizliği konusunda herhangi bir taahhüt ya da garanti vermez. Rakamlar yuvarlanmış olup kaynak kuruluşların sonraki yayınlarında değişebilir.

Bültende yer alan bilgi, değerlendirme ve öneriler hukuki, ticari, mali veya yatırım tavsiyesi niteliği taşımaz. Bu bilgilere dayanılarak ticari karar alınmamalı, işlem veya başvuru yapılmamalıdır. Okuyucuların kendi durumlarına ilişkin kararları, ilgili kamu kurumlarından ve uzman danışmanlardan alacakları görüşe dayandırmaları gerekir.

Bültende herhangi bir firmanın, ürünün veya ülkenin damping, sübvansiyon, haksız rekabet ya da mevzuata aykırı bir uygulama içinde olduğuna dair bir iddia, tespit veya ima yer almamaktadır. ITMT uyarıları, kaynak kuruluşun belirttiği üzere yalnızca istatistiksel bir izleme sonucudur; başlatılan soruşturmalar da henüz herhangi bir tespit veya önlem içermemektedir.

ORKİMDER değerlendirmeleri Derneğin görüşünü yansıtır. Bu değerlendirmeler, T.C. kamu kurumlarının, Avrupa Komisyonu'nun veya CCA'nın resmi görüşü olarak yorumlanamaz.

ORKİMDER, bu bültenin içeriğine dayanılarak alınan kararlardan ve yapılan işlemlerden doğabilecek doğrudan veya dolaylı hiçbir zarardan sorumlu tutulamaz.